

EXTRAPOLÁCIE 2015

... od výpočtovej techniky k informatizácii spoločnosti ...

Začiatky využívania výpočtovej techniky na východnom Slovensku

1966 – LPG-30 – VSŽ Košice	1973 – Tesla 270 – UPJŠ Košice
1967 – Odra 1013 – VŠT Košice	1974 – RPP16M – VŠT Košice
1968 – Minsk 22M – UPJŠ Košice	1974 – M-6000 – VŠT Košice
1968 – PDP 7 – VSŽ Košice	1974 – EC1021 – VŠT Košice
1970 – Nova – SAV/UPJŠ Košice	1975 – RPP16S – VŠT, ŠVK, VSŽ - Košice
1971 – Minsk 22M – PVT Košice a Prešov	1979 – EC1033 – VŠT Košice
1972 – IBM 360 – Chemlon Humenné	1985 – EC1045 – VŠT Košice
1972 – Minsk 22M - ÚPrS Košice	1985 – EC1045 – SAV Košice
1972 – IBM 370 – VSŽ Košice	1993 – RISC 6000/CATIA - SjF TUKE
1972 – Odra 1204 – ČSAD Košice	1993 – Convex C220 – UVT TUKE

História využívania výpočtovej techniky po r. 1989

Koniec éry veľkej výpočtovej techniky 3. generácie. S intenzívnym nástupom PC techniky dochádza v priebehu niekoľkých rokov k zásadnému útlmu prevádzky veľkých sálových počítačov EC a minipočítačov SMEP, k zániku veľkých výpočtových stredísk. Sály veľkých strediskových počítačov sa preměnili na serverovne, dátové a komunikačné centrá.

Nástup 4. generácie počítačov a počítačových sietí. Rozvoj technológie integrovaných obvodov vysokej integrácie umožnil konštruovať zariadenia (PC, servery, tablety, ...) s procesorovými jednotkami realizovanými v jednom obvode. V súčasnosti sú tieto zariadenia až niekoľko 100 000-krát menšie, výkonnejšie a úspornejšie. V súčasnosti je výskyt týchto IT zariadení v spoločnosti viac ako 100 000-násobný v porovnaní s počtom prvých počítačov 3. generácie začiatkom 70-tych rokov.

Programové vybavenie počítačov 4. generácie je orientované najmä na interaktívnu prácu. Funkcie, ktoré bolo treba ešte v 80-tych rokoch minulého storočia prácne programovať sú už od 90-tych rokov súčasťou štandardného programového vybavenia počítačov, napr. tabuľkové procesory. Úplnou samozrejmosťou je dnes digitálne spracovanie zvuku, obrazu a digitálna komunikácia. Veľmi rýchlo sme si zvykli na praktické dôsledky zvládnutia týchto technológií – na digitálnu televíziu, mobilné telefóny, navigačné systémy... a všade na pozadí sa nachádza nejaký procesor a nejaký softvér...

Súčasnosť

Spoločné aktivity univerzít a SAV

TECHNICOM – univerzitný vedecký park

Technická univerzita v Košiciach, UPJŠ v Košiciach a Prešovská univerzita v Prešove sa podieľajú na realizácii projektu „Univerzitný vedecký park TECHNICOM pre inovačné aplikácie s podporou znalostných technológií“. Hlavným poslaním TECHNICOM-u je účinná podpora aktívneho rozvoja aplikovaného výskumu a vývoja, inovačnej kultúry a konkurenčnej schopnosti pre zainteresované a zákaznícke produkčné organizácie výroby a služieb z verejného a podnikového prostredia.

CNA – Cisco Networking Academy

Fakulta elektrotechniky a informatiky Technickej univerzity v Košiciach sa stala 23. 11. 1999 prvou regionálnou školou programu CNA v Slovenskej a Českej republike. Centrum podpory sieťových akademií Cisco pri FEI TUKE koordinuje viac ako 70 sieťových akademií na Slovensku a aj v zahraničí. Do programu sa už zapojilo viac ako 35 000 študentov. Aktuálne je zapojených viac ako 160 vyškolených lektorov, stredoškolských a vysokoškolských učiteľov.

Košice IT Valley

je združenie subjektov pôsobiacich v oblasti IT, školstva a verejnej správy. Svoje aktivity zameriava na rozvoj, podporu výučby a inovácií v sektore IT na východnom Slovensku, čo prináša regiónu podporu zamestnanosti a orientáciu na technológie s vyššou pridanou hodnotou.

CANET / SANET

Metropolitná optická sieť v Košiciach prepájajúca akademické organizácie, stredné a základné školy

Informatizácia spoločnosti

Informatizácia univerzít. K intenzívnemu rozvoju dochádza už od roku 1989 v dôsledku nástupu PC techniky a rozvoju počítačových sietí. Týmto bol umožnený prechod od dávkového spracovania na interaktívne spracovanie dát. Informačno-komunikačné technológie sa stali tak efektívnym prostriedkom vyučovacieho procesu ako aj jeho významným cieľom. Zároveň pokračuje aj informatizácia riadenia univerzít budovaním systémov na efektívnu podporu riadiacich procesov.

Informatizácia verejnej správy. K zásadnému rozvoju informatizácie samospráv dochádza až v posledných rokoch zásluhou realizácie projektov v rámci **Operačného programu informatizácie spoločnosti (OPIS)** financovaných z európskych fondov. Cieľom je vybudovať efektívnu informatizovanú verejnú správu orientovanú na občana. Realizácia projektu v Košiciach sa končí 30. septembra 2015. Sprístupnených bude 80 rôznych služieb mesta.

Slovenská infraštruktúra pre vysokovýkonné počítanie (SIVVP)

Technická univerzita v Košiciach a Ústav experimentálnej fyziky SAV v Košiciach sú partnermi v národnom projekte SIVVP prioritná os 1. Infraštruktúra výskumu a vývoja, opatrenie, časť 1.1 Obnova a budovanie technickej infraštruktúry výskumu a vývoja. Cieľom projektu je na národnej úrovni sprístupniť výkonnú výpočtovú techniku výskumným pracoviskám.

V rámci projektu boli pre TUKE inštalované hardvérové prostriedky v dvoch vetvách: Vetva **HPC klastra**, ktorá je určená **na výpočty v dávkovom režime**. Obsahuje 21 ks výpočtových uzlov, každý s dvoma šesťjadrovými procesormi, dva výpočtové uzly doplnené po jednom GPU akceleračtorom so 448 CUDA jadrami a jedným výpočtovým uzlom doplneným dvoma GPU akceleračtorami s 2496 CUDA jadrami.

Vetva **CLOUD** určená predovšetkým **na interaktívnu prácu** má v konfigurácii 44 procesorov s 340 jadrami. Uvedené riešenia sú doplnené úložným priestorom o kapacite 48 TB.

Pre Ústav experimentálnej fyziky SAV Košice bola realizovaná inštalácia výkonného klastra: ktorý má 360 výpočtových jadier bez GPU, 352 výpočtových jadier s GPU, 4GB pamäť na výpočtové jadro, kapacita externého úložiska 96TB, rýchlosť výpočtovej siete 40 GB/s.

V projekte sa realizuje inštalácia aplikačného softvéru. Napríklad pre TUKE ide o: Welding solution (zváranie, tepelné spracovanie), PAM-STAMP (tvárnenie), ProCAST (zlievanie), ABAQUS, Matlab, ANSYS, EPLAN.

